

- 1. Soru:** Denetim kuruluşları, bağımsızlığa ilişkin nasıl bir yol izleyeceklerdir?
- Cevap:** Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 21 ile 22 nci maddeleri ve ilgili diğer TDS hükümleri uyarınca bağımsızlığa yönelik gerekli adımlar atılacaktır.
- 2. Soru:** Müşteri kabul sürecinde dikkat edilmesi gereken özellikli hususlar nelerdir?
- Cevap:** “*Finansal Tabloların Bağımsız Denetim ve Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri ve İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetçiler İçin Kalite Kontrol*” başlıklı Kalite Kontrol Standardı 1’in 26 ve 27 nci maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri uyarınca müşteri kabul sürecine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- 3. Soru:** Denetim şirketinin veya denetim üstlenen bağımsız denetçilerin müşterileriyle imzaladıkları sözleşmelerde dikkat etmeleri gereken unsurlar nelerdir?
- Cevap:** Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 29 uncu maddesi, “*Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 210’un 10 ve 11 inci maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınmak suretiyle bağımsız denetim sözleşmeleri hazırlanıp imzalanacaktır.
- 4. Soru:** Birbirini takip eden -müteakip- dönemlerde denetim yapılması durumunda, sözleşmeyle ilgili hususlarda bir değişiklik yapılacak mıdır?
- Cevap:** “*Bağımsız Denetim Sözleşmesinin Şartları Üzerinde Anlaşmaya Varılması*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 210’un 13 üncü maddesi, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınmak suretiyle müteakip dönemlerde bağımsız denetim sözleşmesi konusunda nasıl bir yol izleneceğine karar verilecektir.
- 5. Soru:** Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme nedir? Kalite kontrol sisteminden farkı nedir?
- Cevap:** Denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme herhangi bir denetimin *kalitesine* yönelik iken; kalite kontrol sistemi, içerisinde belirli unsurları (denetim şirketi bünyesinde kaliteye ilişkin liderlik sorumlulukları, etik hükümler, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesi, insan kaynakları, denetimin yürütülmesi, izleme) barındıran politika ve prosedürleri içeren bir *sistemdir*.
- “*Finansal Tabloların Bağımsız Denetim ve Sınırlı Bağımsız Denetimleri ile Diğer Güvence Denetimleri ve İlgili Hizmetleri Yürüten Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Bağımsız Denetçiler İçin Kalite Kontrol*” başlıklı Kalite Kontrol Standardı 1’in 35-42 nci maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve diğer TDS hükümleri incelenmek suretiyle konuya ilişkin çalışmalar yapılacaktır.
- 6. Soru:** Denetimde planlamanın önemi nedir?
- Cevap:** İyi yapılmış bir planlama;

- Risk esaslı bir yaklaşımla yürütülen denetimin önemli alanlarına dikkatini yoğunlaştırması,
- Muhtemel problemlerin zamanında belirlenmesi ve çözüme kavuşturulması,
- Denetimin etkin ve verimli biçimde yürütülmesi için denetimin düzgün biçimde düzenlenmesi ve idare edilmesi,
- Denetçinin öngördüğü risklere karşılık verecek kabiliyet ve yetkinlik sahibi denetim ekibi üyelerinin seçilmesi ve bu kişiler arasında uygun bir iş dağılımı yapılması,
- Denetim ekibi üyelerinin yönlendirilmesini, gözetimini ve yaptıkları çalışmanın gözden geçirilmesi,

konularında denetçiye yardımcı olmaktadır.

“*Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminin Planlanması*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 300’ün 2, 7 ve 8 inci maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınmak suretiyle denetimin planlanması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

7. Soru: Denetlenecek işletmenin ve çevresinin tanınması ile iç kontrolün denetçi tarafından anlaşılması neden önemlidir?

Cevap: “*İşletme ve Çevresini Tanımak Suretiyle “Önemli Yanlışlık” Risklerinin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 315’in 11-24 üncü maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınmak suretiyle, işletmenin iç kontrolü dâhil işletme ve çevresini tanıma yükümlülüğü hakkında gerekli adımlar atılacaktır.

8. Soru: Finansal tablolardaki hile kaynaklı “önemli yanlışlık” risklerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesinde ve bu risklere karşılık verilerek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmesinde nelere dikkat edilmesi gerekir?

Cevap: “*Finansal Tabloların Bağımsız Denetiminde Bağımsız Denetçinin Hileye İlişkin Sorumlulukları*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 240’ın 2, 8, 12 ve 13 üncü maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınmak suretiyle, finansal tablolardaki hile kaynaklı “önemli yanlışlık” risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi ve bu risklere karşılık verilerek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmesi konularında uygun adımlar atılacaktır.

9. Soru: İşletmenin tanınma sürecinden hareketle, “önemli yanlışlık” riskleri belirlenirken nelere dikkat edilmelidir?

Cevap: Konuya ilişkin olarak; “*İşletme ve Çevresini Tanımak Suretiyle “Önemli Yanlışlık” Risklerinin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 315’in 5-7 ile 25-32 nci maddeleri, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri dikkate alınacaktır.

10. Soru: Denetimde önemlilik düzeyleri nelerdir? Önemlilik düzeyi belirlenirken nelere dikkat edilmelidir?

Cevap: Önemlilik düzeylerinin belirlenmesi konusunda “*Bağımsız Denetimin Planlanması ve Yürütülmesinde Önemlilik*” başlıklı Bağımsız Denetim

Standardı 320 referans alınacak ve ilgili diğer TDS hükümleri de göz önünde bulundurulmak suretiyle önemliliğe ilişkin gerekli adımlar atılacaktır.

11. Soru: Yanlılık nedir? Yanlılıklar konusunda nasıl bir yol izlenecektir?

Cevap: Yanlılık; bir finansal tablo kaleminin raporlanan tutarı, sınıflandırılması, sunumu veya açıklaması ile aynı kalemin geçerli finansal raporlama çerçevesine göre olması gereken tutarı, sınıflandırması, sunumu veya açıklaması arasındaki farklılıktır. “*Bağımsız Denetimin Yürütülmesi Sırasında Belirlenen Yanlılıkların Değerlendirilmesi*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 450 ve ilgili diğer TDS hükümleri, yanlılıklar konusunda gerekli hükümleri ihtiva etmektedir.

12. Soru: Üst yönetimden sorumlu olanlarla iletişim nasıl sağlanacaktır? Söz konusu iletişimin amacı nedir?

Cevap: “*Üst Yönetimden Sorumlu Olanlarla Kurulacak İletişim*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 260’ın 14-17, 19, 23 üncü maddeleri ve ilgili açıklayıcı hükümleri ile “*İç Kontrol Eksikliklerinin Üst Yönetimden Sorumlu Olanlara ve Yönetime Bildirilmesi*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 265’in 9 uncu maddesi, ilgili açıklayıcı hükümler ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri, üst yönetimden sorumlu olanlarla kurulacak iletişim konusunda hükümler içermektedir.

13. Soru: Bağımsız denetimde belgelendirmenin önemi nedir? Belgelendirme yaparken dikkat edilecek hususlar nelerdir?

Cevap: “*Bağımsız Denetimin Belgelendirilmesi*” başlıklı Bağımsız Denetim Standardı 230 ve konuya ilişkin diğer TDS hükümleri, denetimde yapılması gereken belgelendirme hususunda ayrıntılı hükümler içermektedir.